

Gå med hatten på (på hufvudet). *Gå med h-en under armen*. *H-en af!* anmaning att aftaga hatten. — *Anm.* Exemlen gälla endast för karlhattar. — 3) (bot.) a) Gemensamt, skaftadt fäste hos vissa lefvermossor, på hvars undre sida frukt-kapslerna äro fästade flera tillsammans. — b) (på svampar) Frögömmе, omgifvet af en kant, på hvars yta fröhylsorna sitta insänkta. — *Ss.* *H-bod*, *-bräm*, *-brätte*, *-bård*, *-fjäder*, *-foder*, *-handel*, *-kant*, *-plym*, *-skyfve*, *-skygge*, *-tofs*.

HATTA, v. a. 1. Betäcka med hatt (bem. 1), t. ex. en sädesskyl. — *Hattande*, n. 4. o. *Hattning*, f. 2.

HATTAR, m. 2. pl. Örten *Centaurea Jacea*. **HATTASK**, m. 2. Ask, att förvara en fruntimmershatt uti.

HATTBAND, n. 5. Band omkring en manshatt nederst vid brätterna, eller som är fästadt kringom en fruntimmershatt till prydnad.

HATTFILT, m. sing. Filt (se d. o.), som begagnas till hattars förfärdigande.

HATTFODRAL, hättfodral, n. 5. o. 5. Fodral för en hatt, till dess förvarande mot dam, o. s. v.; äfv. öfverdrag, t. ex. af vaxduk, på en manshatt.

HATTFORM, m. 2. Form af trä, hvarpå hattkullar formas.

HATTHÄNGARE, m. 5. Träslå med krokar, inslagen på en vägg, för att derpå hänga hattar, m. m.; äfv. träställning med utgående krokar till samma ändamål.

HATTKULL, m. 2. Hela öfre delen af en hatt, ända ned till brätterna på en manshatt eller skärmen på en fruntimmershatt.

HATTMAKARE, m. 5. Handverkare, som förfärdigar hattar, mössor m. m. af filt. — *Ss.* *H-gesäll*, *-lärling*, *-mästare*, *-verkstad*, *-yrke*.

HATTMAKARENÅL, f. 2. Ett slags nål, 2 till 3 tum lång, med rund, treeggad eller trekantig spets, och långt, kort eller rundt öga.

HATTMAKERI, n. 5. 1) En hattmakares yrke, eller konsten att hopfilla djurshår till en sammanhängande väfnad, af hvilken hattar, mössor o. d. kunna tillverkas. — 2) Sjelfva arbetet dervid. — 3) Samteliga arbetare på hattmakarverkstäder, antingen i allmänhet, eller i ett land, en stad. — 4) Skrä i en stad, bestående af alla der befintliga hattmakare med deras arbetare.

HATTMAKERSKA, f. 1. En hattmakares hustru eller enka efter en hattmakare.

HATTSNODD, f. 2. **HATTSNÖRE**, n. 4. Snodd, snöre kringom en simpel manshatt.

HATTSPÄNNE, n. 4. Spänne, som håller till ett hattband.

HATTSTOCK, m. 2. Se *Hattform*.

HATTSTOFFERARE, m. 5. (t. *Hutstaffirer*) Handlande, som har till salu hvarjehanda varor, hvilka höra till klädseln eller tjena till prydnad för herrar och damer. — *Ss.* *H-bod*, *-handel*.

HATTSTOMME, m. 2. pl. — *stommar*. Stomme, hvaröfver sjelfva tyget på en fruntimmershatt fästes.

HATTSTÄMPEL, m. 2. pl. — *stämplar*. 1) Stämpel, hvarmed märke åsättes en hatt, för att utvisa, hvar och af hvem han blifvit förfärdigad. — 2) Sjelfva aftrycket af en sådan stämpel inuti en hatt.

HATTSVAMP, m. 2. Svamp, försedd med hatt (5, 6).

HATT-TOF, hätt-töv, n. sing. Se *Hattfilt*.

HATT-TRÄNS, m. 2. Träns nedomkring vid brätterna på en hatt.

HAUBITZ, --bitts, m. 3. (tyskt ord) Artilleristücke af mellansort, hvars kaliber ligger emellan kanon- och mörsar-kalibern, och hvarmed granater kastas. — *Ss.* *H-batteri*, *-granat*.

HAUTBOIS, häboå, se *Oboe*.

HAUTOISIST, häboi'sst, se *Oboist*.

HAUTELISSE-TAPETER, hätl'iss-tapét'r, m. 3. pl. Virkade tapeter med bilder och teckningar, af silke, eller af silke och ull.

HAUT-RELIEF, hä'reljéff, m. 5. (fr.) Upphöjdt bildhuggeriarbete.

HAVERI, --ri', n. 3. (holländska *Haverie*, af tyska ordet *Hafen*, hamn) Skada, som under en resa drabbat fartyg eller dess innehafvande last. [*Havari*, *Hafveri*.]

HAZARD, m. fl., se *Hasard*, m. fl.

HEBBJA, hä'b'bjä, v. n. 1. (pop.) Tala ordedigt, utan att rätt veta, hvad man säger. — *Hebbjande*, n. 4.

HEBRAISM, --i'ssm, m. 3. Hebreiskt talesätt. **HEBREISK**, hebrä'jssk, a. 2. Som tillhör ell. har afseende på Hebreerna. *H-a språket*. [*Hebraisk*.]

HEBREISKA, hebrä'jska, f. sing. Hebreiska språket. [*Hebraiska*.]

HECTIK, m. fl., se *Hektik*, m. fl.

HED, f. 2. Sådan mark, som hvarken kan odlas eller är af naturen så fruktbar, att den bär gräs och skog, utan blott risiga buskarter och ljung.

HEDEMOSSA, f. 1. Se *Islandsmossa*.

HEDENBLOMSTER, n. 5. Se *Gul Kattfot*.

HEDENDOM, m. sing. 1) Hednisk tro, religionslära. *H-ens gudar*. — 2) (i bestämd form) Den tid, då hedniska läran varit rådande i ett land. *H-en sträckte sig i Sverige till Ivärska ättens utgång*. *Under, efter h-en*.

HEDENHÖS. *Från h.*, från hedniska tiden; från urminnes tider. — Uttrycket anses af *Ihre* vara förkortadt af *Hedenhögs*, och sålunda egentligen betyda den fordnä Högäldern, då man satte de döda i hög.

HEDENTIMA. *I h.*, i den hedniska tiden. — Ordet är sammansatt af det gamla adjektivet *Heden*, hednisk, och *Tima*, tid.

HEDER, héd'r, f. sing. Se *Murgrön*.

HEDER, héd'r, m. sing. 1) Resultatet eller uttrycket af andras fördelaktiga omdöme om en persons goda egenskaper, förtjenster, talanger. *Vara hållen i mycken h.* *Vara i h.* *Komma till h.*, i en ställning, som medför anseende och aktning. *Hvar och en är mån om sin h.* *Sköta sitt embete med h.* *Gå ifrån något med h.* *Det skall ni ha h. af.* *Det lände honom till h.*, att . . . *Han gjorde det för h-ns skull.* *Göra sig en h. af något*, bemöda sig om något, för att dervför skörda heder, beröm. *Till hans h. måste erkännas, att . . .* *Ge en h-n för något*, tillräkna en hedern, förtjensten deraf. *Till h-s*, så att man har heder deraf, t. ex.: *Denna rock kan ej brukas till h-s*. — *Syn.* Åra, Anseende, Aktning, Beröm, Pris. — 2) Yttring af andras fördelaktiga tanke om en persons goda egenskaper, förtjenster, talanger. *Visa någon h.*, *mycken h.* *Fordra, så gudomlig h.* (Fam.) *Den ena h-n emot den andra*, säges i ironiskt ton, för att uttrycka, att man vill vedergälla, hvad någon förut gjort. — *Syn.* Hedersbevisning, Hedersbetygelse, Årebevisning, Årebetygelse. — 3) Den känsla af rätt och sanning, som förmår en människa att så handla, att hon kan vara nöjd med sig sjelf och äga anspråk på de redliges akt-